

ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อ การดำเนินการที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยธนบุรี

Factors of Personnel Readiness for Scaling up Educational Quality Criteria for Performance Excellence of Thonburi University

จutipพร สุวกุลศิริ¹, ไพโรจน์ แจ่มศรี², ธฤชวรรณ บรรดาจันทร์³

¹คณะบริหารธุรกิจ/สาขาการจัดการโลจิสติกส์, มหาวิทยาลัยธนบุรี, Jutiporn@thonburi-u.ac.th

^{2,3}สำนักวิชาศึกษาทั่วไป, มหาวิทยาลัยธนบุรี, taritsawan@thonburi-u.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมของบุคลากร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะสมรรถนะ ด้านทัศนคติแรงจูงใจ ด้านทรัพยากรการสนับสนุน และด้านการทำงาน ร่วมกันและการสื่อสาร เกี่ยวกับการใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัย ธนบุรี และ 2) เปรียบเทียบความพร้อมจำแนกตามตำแหน่งงานและคณะวิชา โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากร 115 คน เครื่องมือคือแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One-way ANOVA ทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความพร้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.55) โดย ด้านทัศนคติและแรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.63) ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ใน ระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.78) และ 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า บุคลากรที่มี ตำแหน่งงานและสังกัดคณะต่างกัน มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน ทุกด้าน โดยกลุ่มผู้บริหารมีความพร้อมสูงกว่ากลุ่มอาจารย์และสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยควรเน้นการ สร้างความรู้เชิงลึกและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ ทั้งนี้ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลใน การวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

คำหลัก: ระบบประกันคุณภาพการศึกษา, เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ, ความ พร้อมของบุคลากร, มหาวิทยาลัยธนบุรี

Abstract

This research aimed to 1) examine personnel readiness in five dimensions: knowledge and understanding, skills and competencies, attitudes and motivation, supporting resources,

and collaboration and communication regarding the implementation of the EdPEX system at Thonburi University; and 2) compare readiness based on job positions and faculties. A quantitative research design was employed. The sample included 115 personnel. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.85. Data were analyzed using mean, standard deviation, and One-way ANOVA, with pairwise comparisons conducted using the LSD method.

The results showed that: 1) overall readiness was at a high level ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.55). Among the dimensions, attitudes and motivation had the highest mean score ($\bar{X} = 3.84$ S.D. = 0.63), while knowledge and understanding were at a moderate level and had the lowest mean score ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.78). 2) The comparative analysis indicated that personnel with different job positions and faculty affiliations exhibited statistically significant differences in readiness at the 0.05 level across all dimensions. Administrators demonstrated higher readiness than academic staff and support staff. The university should therefore emphasize enhancing in-depth knowledge and promoting engagement among personnel at all levels. The findings can be used as a basis for planning and improving the university's educational quality assurance processes.

Keywords: Educational Quality Assurance, Education Criteria for Performance Excellence, Personnel Readiness, Thonburi University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคน

ให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

มหาวิทยาลัยธนบุรีมีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในระดับชาติและนานาชาติ "มหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อปวงชน (University for All) ผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพตามมาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี" โดยมีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 (ผนวกกับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) มีนโยบายและความตั้งใจที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) ซึ่งเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ มาเป็นกรอบการบริหารจัดการการศึกษาของอุดมศึกษาไทย เพื่อให้สถาบันใช้พัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างต่อเนื่อง อันจะยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถาบันและของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ในประเทศไทยได้เริ่มปรับใช้เกณฑ์บัลด์ริจมาเป็นเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) เกณฑ์ดังกล่าวและการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) (กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2567)

การประกันคุณภาพการศึกษาไม่เพียงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษาเท่านั้น ยังเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาสังคมโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว นับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาและสังคมให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2566) ในการนำระบบประกันคุณภาพตามเกณฑ์ดังกล่าวมาปรับใช้นั้น สิ่งสำคัญที่ไม่อาจมองข้ามได้คือบุคลากรภายในหน่วยงาน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนและผลักดันให้ระบบประกันคุณภาพขององค์กรประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเฉพาะในการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายที่ต้องการนำแนวทางนี้มาพัฒนาคุณภาพองค์กรทั้งในแง่ของตัวผู้ปฏิบัติงานและของหน่วยงาน ความพร้อมของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการรับนโยบายและการนำแนวทางการปฏิบัติไปปรับใช้ในหน่วยงานของตนเองนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะปัจจัยความสำเร็จของการลงมือปฏิบัติขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในแต่ละหน่วยงาน ไม่ว่าจะป็นระดับผู้บริหารจนถึงบุคลากรในแต่ละระดับ (เหตุยัรรัตน์ ศรีจันทร์ขำ, 2566)

มหาวิทยาลัยธนบุรีเห็นถึงความสำคัญของความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นระบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีการตัดสินใจบน

ฐานข้อมูลและผลลัพธ์ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนการยกระดับผลการดำเนินงานโดยรวมอย่างต่อเนื่องตามหลักการของความเป็นเลิศ (กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2567) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับเกณฑ์ดังกล่าวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยมุ่งหวังนำผลการวิจัยมาใช้เป็นสารสนเทศให้กับผู้บริหารทุกระดับ เพื่อกำหนดทิศทางและสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศให้มากขึ้น และสอดคล้องกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่อไป (กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2567)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของบุคลากรของมหาวิทยาลัยธนบุรีต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศใน 5 มิติ ได้แก่ 1) ด้านความรู้และความเข้าใจ 2) ด้านทักษะและสมรรถนะ 3) ด้านทัศนคติและแรงจูงใจ 4) ด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร และ 5) ด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ จำแนกตามตำแหน่งงานและคณะวิชา

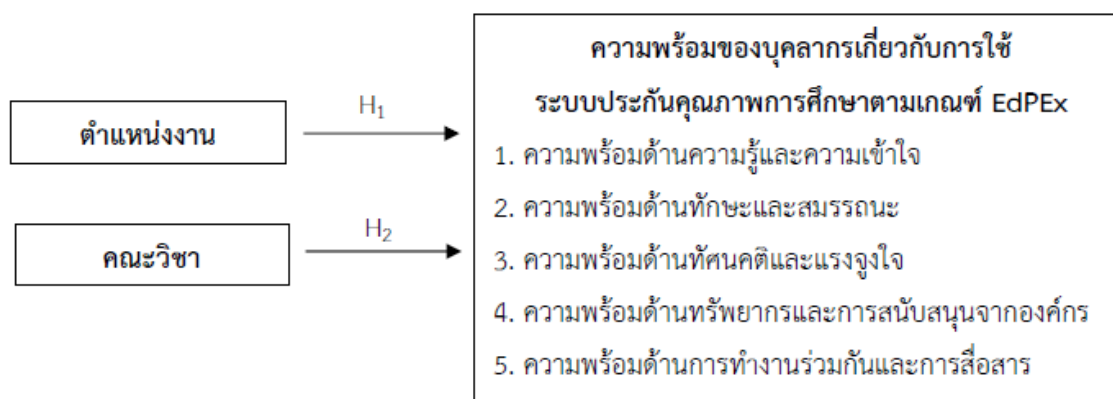
กรอบแนวคิด

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้

จากการทบทวนวรรณกรรมและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ฉบับปี 2567-2570 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อมุ่งเน้นการวิเคราะห์เชิงอนุมาน โดยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านสถานภาพของบุคลากร ประกอบด้วย ตำแหน่งงาน และสังกัดคณะวิชา และ ตัวแปรตาม คือ ความพร้อมของบุคลากรต่อการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ (EdPEX) ใน 5 มิติสำคัญ ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะสมรรถนะ ด้านทัศนคติแรงจูงใจ ด้านทรัพยากรสนับสนุน และด้านการสื่อสารร่วมกัน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพร้อมระหว่างกลุ่มประชากร (Inferential Analysis) โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และ

One-way ANOVA สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อนำผลการวิจัยไปสู่การวางแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ

การตั้งสมมติฐาน (Hypotheses)

สมมติฐานที่ 1 (H1): บุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีระดับความพร้อมต่อการใช้ระบบเกณฑ์ EdPEx แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 (H2): บุคลากรที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีระดับความพร้อมต่อการใช้ระบบเกณฑ์ EdPEx แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อได้ทราบถึงความพร้อมของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEx (Education Criteria for Performance Excellence) มหาวิทยาลัยธนบุรีนำไปใช้เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่ดี ของมหาวิทยาลัยธนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEx (Education Criteria for Performance Excellence) มหาวิทยาลัยธนบุรี โดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธนบุรี 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน รวมทั้งสิ้น 161 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 115 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเทียบสัดส่วนร่วมกับการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า นำร่างแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพด้วยระบบเกณฑ์ EdPEX จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยมีค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ระหว่าง 0.67-1 และทดลองใช้แบบสอบถามในกลุ่มผู้ที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพหลักสูตร ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำ จำนวน 10 คน ทำการตรวจสอบ ความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha (1970) มีค่าเท่ากับ 0.85 จากนั้นนำผลการทดลองใช้แบบสอบถามมาปรับปรุงได้แบบสอบถามฉบับเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี ลักษณะแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต Likert โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจะแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 5 มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 4 มีระดับความคิดเห็นมาก 3 มีระดับความคิดเห็นปานกลาง 2 มีระดับความคิดเห็นน้อย และ 1 มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ในรูปแบบ Google Form ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2568 จัดส่งให้กลุ่มตัวอย่างบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธนบุรี และนักวัน เพื่อรวบรวมผลการตอบแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยโปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอในรูปแบบตาราง และเรียงโดยใช้สถิติในการวิจัยแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาเป็นรายข้อ รายหมวด และโดยรวม แปลความหมายค่าเฉลี่ยด้วยการประเมินแบบ Rating Scale 5 ระดับ

ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรีกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดย การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA or F-test)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence-EdPEX) มหาวิทยาลัยธนบุรี วิเคราะห์โดยรวบรวมและสรุป

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธนบุรี จำนวน 115 คน มาทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence-EdPEX) มหาวิทยาลัยธนบุรี โดยจำแนกรายละเอียดรายด้าน คือ 1) ความพร้อมด้านความรู้และความเข้าใจ 2) ความพร้อมด้านทักษะและสมรรถนะ 3) ความพร้อมด้านทัศนคติและแรงจูงใจ 4) ความพร้อมด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร และ 5) ความพร้อมด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.55) โดยสรุปผลวิจัยได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความพร้อมของบุคลากร

ความพร้อมของบุคลากร	ค่าสถิติ		แปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ความพร้อมด้านความรู้และความเข้าใจ	3.23	0.78	ปานกลาง
2. ความพร้อมด้านทักษะและสมรรถนะ	3.50	0.59	ปานกลาง
3. ความพร้อมด้านทัศนคติและแรงจูงใจ	3.84	0.63	มาก
4. ความพร้อมด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร	3.76	0.68	มาก
5. ความพร้อมด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร	3.71	0.73	มาก
รวม	3.61	0.55	มาก

จากตาราง 1 ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.55) และเมื่อทำการพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า ความพร้อมด้านทัศนคติและแรงจูงใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.63) รองลงมา ความพร้อมด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.68) ความพร้อมด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.73) และความพร้อมด้านทักษะและสมรรถนะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.59) โดยมีความพร้อมด้านความรู้และความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.78)

ตาราง 2 เปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบประกันคุณภาพเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความพร้อมของบุคลากร	ตำแหน่งงาน	A	B	C	D	E	F	Sig.
1. ด้านความรู้ และความ เข้าใจ	ผู้บริหาร (A)	-	0.33	1.03*	0.65*	0.77*		
	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B)		-	0.70*	0.32	0.43*		
	อาจารย์ประจำหลักสูตร (C)			-	0.37	0.26	3.28	0.01
	อาจารย์ประจำ (D)				-	0.11		
	บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E)					-		
2. ด้านทักษะ และสมรรถนะ	ผู้บริหาร (A)	-	0.58*	0.83*	0.69*	0.74*		
	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B)		-	0.24	0.11	0.16		
	อาจารย์ประจำหลักสูตร (C)			-	0.24	0.08	3.35	0.01
	อาจารย์ประจำ (D)				-	0.04		
	บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E)					-		
3. ด้าน ทัศนคติและ แรงจูงใจ	ผู้บริหาร (A)	-	0.55*	0.90*	0.16	0.20		
	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B)		-	0.73*	0.38*	0.36*		
	อาจารย์ประจำหลักสูตร (C)			-	0.35	1.10*	10.57	0.00
	อาจารย์ประจำ (D)				-	0.75*		
	บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E)					-		
4. ด้าน ทรัพยากรและ การสนับสนุน จากองค์กร	ผู้บริหาร (A)	-	0.13	0.93*	0.63*	0.06		
	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B)		-	0.80*	0.50*	0.20		
	อาจารย์ประจำหลักสูตร (C)			-	0.30	1.00*	8.26	0.00
	อาจารย์ประจำ (D)				-	0.70*		
	บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E)					-		
5. ด้านการ ทำงานร่วมกัน และการ สื่อสาร	ผู้บริหาร (A)	-	0.19	1.08*	0.45	0.08		
	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B)		-	0.88*	0.26	0.11		
	อาจารย์ประจำหลักสูตร (C)			-	0.88*	1.00*	3.65	0.01
	อาจารย์ประจำ (D)				-	0.37*		
	บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E)					-		
รวม	ผู้บริหาร (A)	-	0.26	0.95*	0.58*	0.23		
	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B)		-	0.68*	0.31*	0.02		
	อาจารย์ประจำหลักสูตร (C)			-	0.68*	0.71*	5.73	0.00
	อาจารย์ประจำ (D)				-	0.34*		
	บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E)					-		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 การเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาสู่เกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เลิศ (EdPEX) จำแนกตามตำแหน่งงาน ได้แก่ ผู้บริหาร (A) อาจารย์ประจำ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) อาจารย์ประจำหลักสูตร (C) อาจารย์ประจำ (D) และบุคลากรสายสนับสนุนทาง วิชาการ (E) พบว่า ความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ความพร้อมด้านทัศนคติและแรงจูงใจผลการเปรียบเทียบพบความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สูงที่สุด ($F = 10.57$, $Sig. = 0.00$) โดยผู้บริหาร (A) มีความ คิดเห็นแตกต่างจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) และอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) อาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร (B) มีความพร้อมมากกว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) อาจารย์ประจำ (D) และบุคลากรสาย สนับสนุนทางวิชาการ (E) และอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) และอาจารย์ประจำ (D) มีความพร้อมมากกว่า บุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E) รองลงมาคือ ความพร้อมด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจาก องค์กร พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 8.26$, $Sig. = 0.00$) โดยผู้บริหาร (A) มีความ คิดเห็นแตกต่างจากอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) และอาจารย์ประจำ (D) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) มีความคิดเห็นแตกต่างจากอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) อาจารย์ประจำ (D) และอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) และอาจารย์ประจำ (D) มีความพร้อมมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E) รองลงมาคือ ความ พร้อมด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.65$, $Sig. = 0.01$) โดยผู้บริหาร (A) และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) มีความพร้อมมากกว่าอาจารย์ประจำ หลักสูตร (C) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) มีความพร้อมมากกว่าอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) และ อาจารย์ประจำหลักสูตร (C) มีความคิดเห็นแตกต่างจากอาจารย์ประจำ (D) และบุคลากรสายสนับสนุนทาง วิชาการ (E) และอาจารย์ประจำมีความพร้อมมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E) รองลงมาคือ ความพร้อมด้านทักษะและสมรรถนะ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.35$, $Sig. = 0.01$) โดยผู้บริหาร (A) มีความพร้อมมากกว่าอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) มีความพร้อมมากกว่า อาจารย์ประจำหลักสูตร (C) อาจารย์ประจำ (D) และบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E) และลำดับ สุดท้ายคือ ความพร้อมด้านความรู้และความเข้าใจ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.29$, $Sig. = 0.01$) โดยผู้บริหาร (A) มีความพร้อมมากกว่าอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) อาจารย์ ประจำหลักสูตร (C) และบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E) และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (B) มีความคิดเห็นแตกต่างจากอาจารย์ประจำหลักสูตร (C) และบุคลากรสายสนับสนุนทางวิชาการ (E) อย่างมี นัยสำคัญ

ตาราง 3 เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบประกันคุณภาพเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence) ของมหาวิทยาลัยธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามคณะวิชา

ความพร้อมของบุคลากร	คณะ	บธ.	บช.	บว.	วศ.	สศท.	สนับสนุน	F	Sig.
1. ด้านความรู้และความเข้าใจ	คณะบริหารธุรกิจ (บธ.)	-	0.64	1.24 [*]	0.22	0.34	0.04	5.634	0.00
	คณะบัญชี (บช.)		-	0.60	0.42	0.30	0.69		
	บัณฑิตวิทยาลัย (บว.)			-	1.02 [*]	0.90 [*]	1.29 [*]		
	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.)				-	0.12	0.26		
	สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.)					-	0.39		
	หน่วยงานสนับสนุน						-		
2. ด้านทักษะและสมรรถนะ	คณะบริหารธุรกิจ (บธ.)	-	0.72 [*]	0.52 [*]	0.05	0.13	0.05	2.75	0.02
	คณะบัญชี (บช.)		-	0.20	0.77 [*]	0.86 [*]	0.77 [*]		
	บัณฑิตวิทยาลัย (บว.)			-	0.57 [*]	0.66 [*]	0.57 [*]		
	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.)				-	0.08	0.00		
	สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.)					-	0.08		
	หน่วยงานสนับสนุน						-		
3. ด้านทัศนคติและแรงจูงใจ	คณะบริหารธุรกิจ (บธ.)	-	0.18	0.01	0.01	1.21 [*]	0.29 [*]	12.73	0.00
	คณะบัญชี (บช.)		-	0.20	0.20	1.40 [*]	0.10		
	บัณฑิตวิทยาลัย (บว.)			-	0.00	1.20 [*]	0.30		
	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.)				-	1.19 [*]	0.31 [*]		
	สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.)					-	1.50 [*]		
	หน่วยงานสนับสนุน						-		
4. ด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร	คณะบริหารธุรกิจ (บธ.)	-	0.30	0.30	0.05	1.29 [*]	0.21	12.00	0.00
	คณะบัญชี (บช.)		-	0.00	0.35	1.60 [*]	0.09		
	บัณฑิตวิทยาลัย (บว.)			-	0.35	1.60 [*]	0.09		
	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.)				-	1.24 [*]	0.26		
	สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.)					-	1.50 [*]		
	หน่วยงานสนับสนุน						-		
5. ด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร	คณะบริหารธุรกิจ (บธ.)	-	0.46	0.21	0.35 [*]	1.53 [*]	0.15	13.26	0.00
	คณะบัญชี (บช.)		-	0.25	0.81 [*]	2.00 [*]	0.61		
	บัณฑิตวิทยาลัย (บว.)			-	0.56 [*]	1.75 [*]	0.36		
	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.)				-	1.18 [*]	0.20		
	สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.)					-	1.38 [*]		
	หน่วยงานสนับสนุน						-		

ตาราง 3 (ต่อ)

ความพร้อม ของบุคลากร	คณะ	บธ.	บช.	บว.	วศ.	สศท.	สนับสนุน	F	Sig.
	คณะบริหารธุรกิจ (บธ.)	-	0.40	0.40 [*]	0.06	0.76 [*]	0.06		
	คณะบัญชี (บช.)		-	0.00	0.46	1.16 [*]	0.33		
	บัณฑิตวิทยาลัย (บว.)			-	0.46 [*]	1.16 [*]	0.33		
รวม	คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.)				-	0.70 [*]	0.12	6.71	0.00
	สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.)					-	0.82 [*]		
	หน่วยงานสนับสนุน						-		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 ความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาสู่เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เลิศ (EdPEX) จำแนกตามคณะวิชา ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ (บธ.) คณะบัญชี (บช.) บัณฑิตวิทยาลัย (บว.) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และหน่วยงานสนับสนุน พบว่า ความพร้อมของคณะวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร ผลการเปรียบเทียบพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สูงที่สุด ($F = 13.26$, $Sig. = 0.00$) โดยคณะบริหารธุรกิจ (บธ.) คณะบัญชี (บช.) และบัณฑิตวิทยาลัย (บว.) มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) และสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) มีความพร้อมมากกว่าสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) มีความพร้อมมากกว่าหน่วยงานสนับสนุน รองลงมาคือ ด้านทัศนคติและแรงจูงใจ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 12.74$, $Sig. = 0.00$) โดยคณะบริหารธุรกิจ (บธ.) มีความคิดเห็นแตกต่างจากสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และหน่วยงานสนับสนุน คณะบัญชี (บช.) และบัณฑิตวิทยาลัย (บว.) มีความพร้อมมากกว่าสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) มีความคิดเห็นแตกต่างจากสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และหน่วยงานสนับสนุน และสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) มีความพร้อมมากกว่าหน่วยงานสนับสนุน รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 12.00$, $Sig. = 0.00$) คณะบริหารธุรกิจ (บธ.) คณะบัญชี (บช.) บัณฑิตวิทยาลัย (บว.) และคณะวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) มีความพร้อมมากกว่าจากสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และสำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) มีความพร้อมมากกว่าหน่วยงานสนับสนุน รองลงมาคือ ด้านความรู้และความเข้าใจ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.64$, $Sig. = 0.00$) โดยคณะบริหารธุรกิจ (บธ.) มีความคิดเห็นแตกต่างจากบัณฑิตวิทยาลัย (บว.) และบัณฑิตวิทยาลัย (บว.) มีความพร้อมมากกว่าวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และหน่วยงานสนับสนุน และลำดับสุดท้ายคือ ด้านทักษะและสมรรถนะ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.75$, $Sig. = 0.02$) โดยคณะบริหารธุรกิจ (บธ.) มีความ

คิดเห็นแตกต่างจากคณะบัญชี (บช.) และบัณฑิตวิทยาลัย (บว.) และบัณฑิตวิทยาลัย (บว.) มีความพร้อมมากกว่าวิศวกรรมศาสตร์ (วศ.) สำนักศึกษาทั่วไป (สศท.) และหน่วยงานสนับสนุน อย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แม้บุคลากรจะมีทัศนคติและแรงจูงใจต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX ในระดับค่อนข้างสูง แต่ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการนำเกณฑ์ไปใช้ นอกจากนี้ ความแตกต่างของระดับความพร้อมเมื่อจำแนกตามตำแหน่งงานและคณะวิชา สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในด้านโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล การพัฒนา และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร ดังนั้น การพัฒนาความพร้อมของบุคลากรจึงไม่ควรดำเนินการเฉพาะบางกลุ่มหรือบางด้านเท่านั้น แต่ควรส่งเสริมอย่างต่อเนื่องในภาพรวมขององค์กร โดยเน้นการเสริมสร้างทั้งความรู้และทักษะควบคู่ไปกับการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพร้อมของบุคลากรมหาวิทยาลัยธนบุรีต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ การศึกษาระดับความพร้อมของบุคลากรใน 5 มิติ และการเปรียบเทียบความพร้อมตามตำแหน่งงานและคณะวิชา ซึ่งสามารถเรียบเรียงเป็นบทความสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1: ระดับความพร้อมของบุคลากรใน 5 มิติ ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยธนบุรีมีระดับความพร้อมต่อการนำเกณฑ์ EdPEX ไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายมิติ พบว่า ด้านทัศนคติและแรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$) อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น เห็นความสำคัญ และมีความพร้อมในการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรตามแนวทาง EdPEX อย่างชัดเจน

รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร ($\bar{X} = 3.76$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีการจัดสรรทรัพยากร รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ขณะที่ด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.71$) อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความร่วมมือและการประสานงานที่ดีของบุคลากรในการขับเคลื่อนงานด้านคุณภาพ

อย่างไรก็ตาม ในด้านทักษะและสมรรถนะ ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าบุคลากรยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เกณฑ์ EdPEX ในการปฏิบัติงานจริง และด้านความรู้และความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.23$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง บ่งชี้ว่าบุคลากรยังขาดความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับเกณฑ์ดังกล่าว จึงควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างจริงจังในประเด็นนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 : การเปรียบเทียบความพร้อมตามตำแหน่งงานและคณะวิชา ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีระดับความพร้อมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกมิติ จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 (H1) โดยกลุ่มผู้บริหารมีระดับความพร้อมสูงกว่ากลุ่มอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนในเกือบทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่และประสบการณ์ในการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณภาพโดยตรง

ในขณะเดียวกัน ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 (H2) ยังพบว่า บุคลากรที่สังกัดคณะวิชาต่างกันมีระดับความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้านเช่นกัน จึงยอมรับสมมติฐานดังกล่าว ความแตกต่างนี้สะท้อนถึงบริบทการดำเนินงาน ประสบการณ์ และความเข้มแข็งด้านการประกันคุณภาพของแต่ละคณะวิชาที่ไม่เท่ากัน

โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แม้บุคลากรจะมีทัศนคติและแรงจูงใจที่ดีต่อการนำ EdPEX มาใช้ แต่ยังคงมีความจำเป็นในการพัฒนาความรู้และทักษะควบคู่กันไป รวมถึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของตำแหน่งงานและหน่วยงาน เพื่อให้การยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระดับองค์กร

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความพร้อมของบุคลากรต่อการยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษา (EdPEX) ใน 5 มิติผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยธนบุรีมีความพร้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความเข้าใจทิศทางการดำเนินงานและทัศนคติที่ดีต่อการนำเกณฑ์ EdPEX มาใช้พัฒนาองค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ จิรวิญญา คำรัตน์ และคณะ (2567) และ Phuangsuwan และคณะ (2567) ที่ชี้ว่าการรับรู้ การมีส่วนร่วม วัฒนธรรมองค์กร และภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน ด้านมีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ ด้านทัศนคติและแรงจูงใจ รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร และด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร ซึ่งอยู่ในระดับมากทั้งหมด แสดงถึงการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับงานของ วีรนุช พานทอง (2565) และกองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (2567) อย่างไรก็ตาม ด้านทักษะและสมรรถนะ และด้านความรู้และความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านความรู้ที่ต่ำที่สุด สะท้อนว่าบุคลากรยังขาดความรู้เชิงลึกและทักษะปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ หลุทัยรัตน์ ศรีจันทร์ขำ (2566), Kesaporn (2565) และ ชยภร ศิริโยธา (2564)

2. การเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่งงานและคณะวิชา ผลการวิเคราะห์ด้วย One-way ANOVA พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีความพร้อมสูงกว่ากลุ่มอาจารย์และสายสนับสนุน สอดคล้องกับงานของ บุรพร กำบุญ (2560) และ สุวัฒน์ นามดี และ ปิยพร มานะกิจ (2560) ด้านที่แตกต่างสูงสุดคือ ด้านทัศนคติและแรงจูงใจ รองลงมาคือด้านทรัพยากรและการสนับสนุนจากองค์กร สะท้อนบทบาทผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ Phuangsuwan และคณะ (2567) และ วรรณภา

ต้นทิวากร (2560) สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนที่มีความพร้อมต่ำกว่า อาจเนื่องจากมีบทบาททางอ้อม ทำให้การรับรู้ระบบคุณภาพยังไม่ชัดเจน สอดคล้องกับ หลุฑยรัตน์ ศรีจันทร์ขำ (2566) และข้อเสนอของ จิรภิญญา คำรัตน์ และคณะ (2567) เมื่อจำแนกตามคณะ/หน่วยงาน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทุกด้าน โดยสูงสุดคือด้านการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร รองลงมาคือด้านทัศนคติและแรงจูงใจและด้านทรัพยากรฯ ซึ่งสะท้อนความแตกต่างของบริบทองค์กร สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2566) และ ชยภร ศิริโยธา (2564)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยธนบุรีมีความพร้อมต่อการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยควรทำให้ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับเกณฑ์ EdPEX ให้แก่บุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสื่อสารนโยบายและการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษารุ่นต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่ผลต่อความพร้อมของบุคลากรในการใช้ระบบ EdPEX ในเชิงลึกมากขึ้น และอาจใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมหรือขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสถาบันอุดมศึกษาอื่น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2567). *คู่มือเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ 2567-2570*. นนทบุรี: ภาพพิมพ์ จำกัด.
- จิรภิญญา คำรัตน์, และคณะ. (2567). การรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ. *วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล*, 30(2), 18-32.
- ชยภร ศิริโยธา. (2564). การศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กรณีศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *Mahidol R2R e-Journal*, 8(2), 45-60.
- บุรพร กำบุญ. (2560). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 10(1), 1746-1757.

- พัฒน์พล แก้วยม. (2557). การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. [รายงานวิจัย]. สำนักคุณภาพการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. https://research.rmutsb.ac.th/list_research.php?GetBudget=2&GetOffice=11&GetYear=2557.
- วรรณภา ตันทิวากร. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาสู่เกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *Mahidol R2R e-Journal*, 4(2), 160-181.
- วีรนุช พานทอง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาสู่เกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ระดับคณะมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. [รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4408/1/20240809-R2R-Weeranuch%20P..pdf>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2566). รายงานประจำปี 2566: การประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน. สมศ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด
- สุวัฒน์ งามดี และ ปิยพร มานะกิจ. (2560). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX). *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 11(2), 55-67.
- หฤทัยรัตน์ ศรีจันทร์ขำ.(2566). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. [รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาลัยสหวิทยาการ]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:313046.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.